

© Karen Opstelten

TENTOONSTELLING OGENSCHIJNLIJK

Ogenschijnlijk, een fascinerend woord – immers, veel om ons heen is vaak ogenschijnlijk. Een woord ook dat eigenlijk moet worden gezien als een aansporing om beter te kijken.

In deze tentoonstelling worden werken getoond die de kijker uitnodigen om beelden 'anders' te bezien en te ervaren. Het gaat dan steeds om schijnbaar gewone beelden uit de wereld om ons heen. Beelden waaraan de kunstenaar een bepaalde wending heeft gegeven, die leiden tot de vraag: **Is wat we zien wel altijd wat het is?**

Deelnemende kunstenaars:

Yvonne Alting | Harry Beemsterboer | Elsbeth Cochius | Fennanda Eleveld | Carla Ellens | Truus Groen | Jan Grotenbreg | Jan van der Haven | Hedwig van der Heiden | Annetta van den Heuvel | Denise Holtkamp | Annelies Horden | Nelle Hulsen | Marinus Klap | Rob Komen | Jawek Kwakman | Hans Landsaat | Lucas Lelieveld | Angeline Lips | Piet Lont | Cis Luttikhuis | Hans van Marwijk | Linda Mekkes | Susana Mulas Lastra | Malou Nahuys | Ursula Neubauer | John ory | Ingerid Opstelten | Karen Opstelten | Noortje Peerdeman | Frits van de Reep | Piep van Sante | Gerda Schimmel | Saskia Spitz | Theo Steemers | Peter Toxopeus | Tineke Tukker | Angelique van Wesemael | Ludo Winkelman | Anneke de Witte.

De tentoonstelling, die te zien is in onze expositieruimte op de eerste verdieping van de villa van Kranenburgh, loopt t/m 5 januari 2020. Opening zondag 10 november 17:00 met muzikale medewerking van Bas Buissink.

ALV OP 29 NOVEMBER

De halfjaarlijkse Algemene Ledenvergadering zal worden gehouden op vrijdag 29 november. Aanvang 20:00, inloop vanaf 19:30, na de sociëteitsbijeenkomst.

KANTJUN

Alweer de laatste tentoonstelling van 2019: *Ogenschijnlijk*. Veertig van onze leden tonen hier hun werk, wat betekent dat bijna een kwart van het totale ledenbestand vertegenwoordigd is. Echter, het KCB, met veel idealisme door een groep gelijkgestemde Bergenaren in 1947 opgericht, telt naast de hier exposerende beeldend kunstenaars ook beoefenaars van andere disciplines: schrijvers, componisten, podiumkunstenaars, zangers, dichters, fotografen. In de statuten van het KCB staat dan ook als belangrijk doel vermeld **het bevorderen en beschermen van de kunst**.

Hierdoor komt het dat het KCB de moeder van vele initiatieven is en is geweest op het gebied van de kunsten in de gemeente Bergen. Enkele data: in 1965 werd de Stichting Noordhollands Kunstcentrum (NHKC) opgericht met in de statuten dezelfde doelstelling als het KCB en werd Plein 7 gekocht. Het KCB zorgde voor het beginkapitaal en de hypotheek en het NHKC ging het gebouw beheren. In 1979 werd de stichting Kunstitleen eveneens door het KCB opgericht. De stichting kreeg een plaats in de inmiddels vrijgekomen ruimte in de kelderverdieping. Rond die tijd begon het NHKC aan collectievorming door aankopen en opdrachten, vooral geïnitieerd door Kees den Tex en David Kouwenaar. In 1993 werd museum Kranenburgh opgericht, wederom op initiatief van werkende leden. Toen in 2013 het vernieuwde Kranenburgh geopend kon worden was dat mede te danken aan de substantiële financiële bijdrage van het KCB door de verkoop van de eigen ruimte op het Plein. Zonder die bijdrage was het zeer de vraag geweest of er überhaupt een nieuw museum gerealiseerd had kunnen worden.

Het is dan ook in het licht van deze geschiedenis dat het bestuur aan de leden en donateurs vraagt om na te denken over onze toekomst. Bent u van mening dat de moeder van alle initiatieven, het KCB, er bekaaid vanaf gekomen is? Bent u tevreden met de huidige gang van zaken in Kranenburgh? Heeft u ideeën over hoe het KCB alle disciplines genoeg aan bod kan laten komen? Beantwoordt het KCB nog aan haar doelstelling? Kortom, hoe ziet u de toekomst van de stichting KCB als medebewoner van de villa van *Kranenburgh, de Culturele Buitenplaats in Bergen*?

Het bestuur verneemt het graag tijdens de komende Algemene Ledenvergadering.

Er is geen enkel vooroordeel dat uiteindelijk niet door de kunst overwonnen wordt. (André Gide)

ogenschijnlijk

10 november 2019 t/m 5 januari 2020

Yvonne Alting (yvonnealting.nl)

Eh, het is niet altijd wat je denkt... In haar handgemaakte collages misleidt en verrast Yvonne regelmatig de toeschouwer door middel van haar materiaalgebruik. En juist dát is een belangrijk expressiemiddel in haar werk. Dit is mede voortgekomen uit

haar opleiding aan de koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag.

Het werk dat tijdens deze expositie getoond wordt, is onderdeel van de "Vleugelserie".

Vleugel 9 | assemblage

Harry Beemsterboer (hbeemsterboer.weebly.com)

'Mijn fotografie kenmerkt zich door minimalisme en strakke lijnen. Lijnenspel, licht en compositie zijn kernbegrippen in mijn foto's. Steeds belangrijker vind ik de eenvoud – zelfs in de nabewerking durf ik nog goed te snijden, zodat alleen de

essentie overblijft.

Ik heb een voorkeur voor openbare ruimtes. Meestal strakke, moderne gebouwen. De lijnen en vormen zijn hier vaak eenvoudiger van zowel vorm als kleur.'

Vloeiend | foto op dibond

Elsbeth Cochius (elsbethcochius.com)

'Ogenschijnlijk: een uitdaging om te zien of je wel ziet waar je naar kijkt!

Elke dag trek ik erop uit om vogels te observeren. Als ik ze eindelijk zie, kan ik gaan zitten en hun gedrag bestuderen. Is

er iets opmerkelijks of grafisch te zien dan probeer ik het idee dat postgevat heeft in mijn hoofd via een lino op papier vast te leggen.'

Dansen op de thermiek | linoleumsnede

Fennanda Eleveld (fennandaeleveld.nl)

'In onze versnelde samenleving lijkt het steeds moeilijker om de vertraging op te zoeken en tijd te maken voor beziezing en introspectie. Vanaf 2017 maak ik samengestelde beelden in collages: figuren die tot leven komen vanuit intuïtie en die ons herinneren

aan wie wij mensen ten diepste zijn: kwetsbare krachtige wezens. Er ontstonden archetype-achtige figuren, zoals deze Aardevrouw, geïnspireerd op een van de oerelementen.'

Aardevrouw | gemengde techniek

Carla Ellens (carlaellens.com)

Fine art fotografie, zowel analoog als digitaal.

'Mijn werk is gericht op het versterken van de juiste beeldtaal.

Het thema Ogenschijnlijk is van toepassing op veel van mijn werk: het zichtbaar maken van gevoelens, emotie of indirecte schoonheid door fotografie – datgene wat anders verborgen zou blijven voor het menselijk oog.

En dat op poëtische wijze weergegeven, soms zacht, dan weer hard.'

Between Dreams | fotografie digitaal, dibond

Truus Groen (truusgroen.nl)

Naast schilderen en grafisch werk legt zij zich de laatste tijd vooral toe op fotografie, gecombineerd met gemengde techniek. Het getoonde werk komt uit het project "Blind Windows": in caravanramen

worden landschappen, horizons en luchten op een wonderlijke wijze vervormd. Zij legt deze vreemde, ogenschijnlijke, beelden vast op foto. Door de presentatie achter dik gepolijst perspex worden kracht en eigenaardigheid van het beeld versterkt.

Blind Window | fotografie, dibond, perspex

Jan Grotenbreg (jangrotenbreg.nl)

'Sinds 2000 werk ik met cement waarbij het in eerste instantie ging om het fabriceren van een lijst rond een schilderij van een maan. Door er tralies in te zetten werd er een extra dimensie aan toegevoegd.

Bij het thema Ogenschijnlijk heb ik de maan vervangen door een spiegel, waarbij de toeschouwer opeens achter de tralies zit – dan wel op bezoek bij zichzelf.'

Tralies | staal, cement, hout, spiegel

Jan van der Haven (janvanderhaven.nl)

De mens en het thema grenzen staan centraal in het oeuvre van Jan van der Haven en wordt verbeeld in:

Torso's, de huid van het menselijk lichaam als grens tussen onze gedachten en gevoelens en de invloeden van de buitenwereld. *Containerconstructies*, als symbool voor het doorbreken van grenzen. *Le Cortège*, een stoet van "chariots des enfants" als hommage aan het kind dat te vaak slachtoffer is van grensoverschrijdend gedrag.

Komen en gaan | brons, ijzer

Hedwig van der Heiden (hedwigvanderheiden.nl)

'Ik begin met over vrijheid na te denken en hoe ik dat kan vormgeven. En dat doe ik op mijn eigen manier: ik begin met een gele kleur en dan zet ik er ronde en rechte vormen op.

Als alles opgedroogd is zet ik er lijnen op, op een hele vrije manier!

Dit noem ik vrijheid! Iedere keer weer anders. Geen regel maar vrijheid van het beeld neerzetten!'

zonder titel | olieverf op doek

Annetta van den Heuvel (annetvandenheuvel.nl)

'Voor mij gaat het in deze tentoonstelling om werk uit een serie portretten die mijn gevoelens weerspiegelen voor de bijzondere en kostbare natuur en dieren om mij heen.

Kijk maar hoe het werk gemaakt is.

Ik vind het mooi als je de sporen van de zoektocht kan blijven zien.'

Don't Break My Heart | acryl op doek

Denise Holtkamp (deniseholtkamp.nl)

Haar recentste werk betreft vooral grafiek of werk als combinatie van verschillende technieken zoals collage, acryl en druktechniek. Het landschap is vaak de bron voor het werk.

Maar niet alleen de natuur, ook het stedelijk landschap fascineert haar

telkens.

Immer doorwerkend tracht zij een beeld te scheppen opdat ook bij de toeschouwer, de voorbijganger, interesse wordt gewekt. Wat is hier aan de hand?

Stadslandschap | aquarel, tekening, fotocollage

Horden & Schimmel (annelieshorden.nl) (gerdaschimmel.nl)

De diepere laag in het werk van H&S is de discrepantie tussen het volmaakte en het imperfecte. Maar wat is volmaakt? En wie bepaalt dat?

H&S verbeelden dit door figuren van perkament te maken die lijken te zweven. De figuren ontstijgen het beeld dat men heeft van de waarneembare werkelijkheid.

Laten we ons leiden? Of nemen we de regie in eigen hand?

Dromen van Vliegen 6 | werk in perkament

Nelleke Hulsen (nellekehulsen.nl)

'Voor deze expositie probeer ik de invloed van Gestalt principes in mijn werk toe te passen. Die richten zich op de visuele waarneming, waarbij Gestalt voor een totaalbeeld staat. Volgens deze theorie is onze waarneming te beïnvloeden. Door herhaling en

inzoomen wil ik het beeld accentueren en concentreren. Door overeenkomsten in vorm, beweging en grootte wordt het werk gezien als één geheel en ontstaat een effect van nabijheid.'

Winner | collage (project Winners and Losers)

Marinus Klap (marinusklap.nl)

Zijn uitbeelden van de menselijke figuur, alleen of in een groep, is een steeds terugkerend thema waarbij hij zowel beweging als emoties als leidraad heeft. Zijn reiservaringen, in en buiten Europa, zijn daarbij zeker tot steun.

Dit alles heeft geleid tot de ontwikkeling van zijn eigen stijl die, in zowel geabstraheerde figuren als het abstracte werk, herkenbaar is. En al weer langere tijd is hij experimenteel bezig om in verschillende materialen nog meer abstracte uitdrukingsvormen te vinden.

Gedachten | brons

Rob Komen (robkomen.nl)

'Voor Ogenschijnlijk heb ik een foto gekozen. Een zwartfoto uit een serie met hetzelfde onderwerp. Zoveel is er niet op te zien: een witte streep op een perron. Geen Nederlands perron, wat je vast ziet als je even wat langer kijkt.

Het is het perron van

Oranienburg. Van hieruit kun je lopend naar concentratiekamp Sachsenhausen. Schuldig landschap blijft een toepasselijke uitdrukking. Ook hier.'

perron Sachsenhausen3 | fotografie

Jawek Kwakman (jawekkwakman.com)

'Door het benadrukken van esthetiek, verleid ik de kijker in een wereld van doorlopend evenwicht en het interval dat de stroom van dagelijkse gebeurtenissen verbeeldt. Momenten zijn afgebeeld om menselijk drama te accentueren, ons

bestaan te verduidelijken en betekenis te vinden in het dagelijks leven. Mijn werken zijn gebaseerd op formele associaties die een unieke poëtische ader openen. Meerlaagse beelden ontstaan waarin de fragiliteit en instabiliteit van onze schijnbaar bepaalde realiteit in twijfel wordt getrokken.'

Re-Write summer seas | acrylprint op canvas

Hans Landsaat (hanslandsaat.nl)

'Ogenschijnlijk sluit aan bij veel thema's van schrijver W.G. Sebald, thema's van waaruit ik werk. Mijn schilderij is gebaseerd op enkele regels uit zijn gedicht over een ontdekkingsreis van de Duitse arts

en natuuronderzoeker Steller (eind 18e eeuw): staande aan dek ziet deze "tropische vulkanen opdoemen". Echt of slechts ogenschijnlijk? Ik heb ook nog vagelijk "het oprukkend nieuwe China" toegevoegd om het ogenschijnlijke compleet te maken.'

Benadering van Aziatische vulkanen II (vanwege Sebald) | olieverf op doek

Lucas Lelieveld (lucaslelieveld.nl)

Schildert woon- en werkplekken, waarbij het hem vooral gaat om de verzameling gedachtes, gevoelens en herinneringen die uiteindelijk een verhaal vormen. Vervlechting tussen het innerlijke en het uiterlijke. Ogenschijnlijk, een fascinerend woord want

alles om ons heen is ogenschijnlijk. Het woord moet gezien worden als een aansporing om beter te kijken, want niks is eigenlijk zonder betekenis. K. Schippers: "Als je goed om je heen kijkt zie je dat alles gekleurd is".

Louis Seize 4 | gouache, potlood

Angeline Lips (angelinelips.nl)

'In het najaar van 2018 reisde ik naar de voet van het Himalayagebergte in India. Daar maakte ik schetsen en kleine waterverftekeningen. Deze werkte ik thuis uit tot grote gouaches. Een daarvan laat ik op deze tentoon-

stelling zien: ogenschijnlijk massieve bergen die voor mijn ogen veranderden in opgeloste toetsen van licht en donker.'

Bergwerk Badrinath | gouache

Piet Lont (pietlont.wordpress.com)

'Ik woon tien minuten van het Wad en ben er ook geboren. Ik houd van het zakkende water als de zeebodem ribbelend droog komt te liggen, van de bellenblazende modder en de geultjes die plassen worden. In de grond, vlak onder het zand, liggen kokkels, zagers en gapers.'

Hoezo "niet alles is wat het lijkt...?"

Bij Gijs | houtsnede

Cis Luttkhuis (cisluttkhuis.com)

'In de wijze waarop de mens zich in de openbare ruimte beweegt en zijn omgeving ordent, maakt hij duidelijk hoe hij er mee is verbonden. In mijn werk probeer ik dit zichtbaar te maken. In beelden van reclames en etalages, in straatbeelden.

In mijn werk uit zich dat enerzijds in perfectie en verval als manifestaties van vervreemding. Anderzijds uit het zich in elementen van verbondenheid.'

zonder titel | foto op dibond

Hans van Marwijk (hansvanmarwijk.nl)

'Door mijn ouders, die bevriend waren met vele kunstenaars in Bergen, kwam ik al snel en regelmatig in contact met hun vakgebied. En vervolgens bepaalden de lessen van tekenaar Mies Bloch en de

schilders Jaap Sax en Nico Berkhout min of meer mijn jeugd.

Over mijn werk: door de jaren heen is mijn stijl lossier geworden. Deze verandering vind ik belangrijk en daarom laat ik dat graag af en toe zien...'

Landschap I | olieverf op doek

Linda Mekkes (atlimes.nl)

'Ik vraag me af waar bepaalde associaties vandaan komen. En waarom hetzelfde iets voor de een anders wordt dan voor de ander.

De context lijkt duidelijk, maar blijft zonder een deel van de woorden omslachtig. Een deel van de richting ontbreekt, de opengebroken weg vraagt hoe te passeren.'

Vledder 4 | fotografie

Susana Mulas Lastra (susanamulas.nl)

'Alsof het papier een soort microscoop is, zoom ik in op minuscule organismen. Zo ontstaat een kleurrijke fantasiewereld van gedetailleerde vormen, die verbinding zoeken met elkaar en met hun omgeving, zoals

in een ecosysteem. In mijn recente tekeningen nemen de bewoners van deze gefantaseerde ecosystemen soms de vorm aan van vrouwelijke organen. Ze laten me reflecteren op het leven van onze planeet: Gaia, de oermoeder.'

Unfolding the tree of life | pastel, conté, krijt

Malou Nahuys (malounahuys.com)

'Een van de hoofdkenmerken in al mijn werk is de verraderlijkheid van de zichtbare werkelijkheid aan de kaak te stellen. Het ogenschijnlijke openbreken, de kijker op het verkeerde been zetten.

"Niets is wat het lijkt" is de zin die als een rode draad mijn onderzoek naar verschillende waarachtigheden begeleidt.'

Slided Moon | olieverf op doek

Ursula Neubauer (ursulaneubauer.nl)

'In de installatie Buidel speelt de metamorfose van tekening naar object een dubbele rol. De verandering van het materiaal gaat gepaard met een verandering van betekenis: het plantaardig object van de houtskooltekening, een reuze orchidee die ik in een

orchideeëntuin in Florida tegenkwam, wordt dierlijker, erotischer en veelzijdig interpreteerbaar.'

Buidel | installatie met houtskooltekening en beeld van papier maché, clay, acryl

Ingerid Opstelten (Ingeridopstelten.nl)

'In mijn werk laat ik me leiden door het uitgangspunt dat dát wat de mens beweegt - zijn innerlijk - zich moeilijk laat vangen. Is wat we zien ook wat het is? En wordt wat we denken wie en wat wij zijn, ook door anderen zo gezien? Kortom, dit werk gaat over wat ons het meeste stuurt, en van waar wij ons perspectief bepalen in ons bestaan: ons brein.'

You are what you think you are | hout, blauw albast

Karen Opstelten (karenopstelten.nl)

titel:
Ik ben de moeder
Ik ben het kind
De hele wereld
Past in mijn huis

installatie met de hierboven genoemde titel

John Ory (johnory.nl)

John Ory tracht in zijn werk tot een synthese te komen tussen abstract en figuratief.

Hij stelt zijn schilderijen intuïtief samen met beeldelementen uit het dagelijks leven, waarbij de mens centraal staat.

Zijn motto: 'Het leven is een collage, ik schilder het leven.'

Strandgezicht | olieverf op doek

Noortje Peerdeman (noortjepeerdeman.com)

Noortje benadert haar werk vanuit een gevoelservaring, waarbij de herinnering aan een gezinssituatie of een vroegere persoonlijke ervaring een verbeeldende rol speelt.

Hierbij doet ze een beroep op oudere foto's als inspiratiebron en maakt ze haar schilderijen vanuit een haast meditatief gebaar.

Het Vooruitzicht | olieverf op doek

Frits van de Reep (fritsvandereep.com)

Hoe veilig is onze kust nu de zeespiegel gaat stijgen? Welke gevolgen heeft deze stijging? Welke maatregelen moeten we nemen? *Flood* is een fotografische verbeelding van de veranderingen van onze kustlijn en de mogelijke gevolgen van de zeespiegelstijging door klimaatverandering.

De foto wordt als negatief gepresenteerd. Een negatief is een tussenstadium in het fotografisch procedé. Nu ingezet als metafoor voor de veranderende natuur.

Flood | fotografie

Piep van Sante (piepvensante.nl)

'Ogenschijnlijk is er in mijn werk vaak wel iets te herkennen, maar wat...?'

Blijft de toeschouwer er daarom misschien langer naar kijken?

Ik ben vooral schilder maar fotografeer veel als inspiratiebron voor mijn abstracte schilderijen. Daarnaast maak ik ook digital art dat op diverse materialen in kleine oplagen wordt gedrukt, zoals aluminium, plexiglas, metaal, hout en/of fine art paper.'

Gevleugeld Eitje | fotografie-photoshop

Saskia Spitz (saskiaspitz.nl)

'Eerste inspiratiebron voor het project "The Hair-paintings" waren nieuwsbeelden over IS: mannen met baarden en lange haren vernietigden antieke, eeuwenoude beelden in Irak (Mosul Assyrische beelden, Mosul Museum 2015). De beelden hiervan waren te afschuwelijk om aan te zien, héél schokkend. Hierna kwamen mijn overdenkingen. Mijn project is een onderzoek naar veel haar. Betekent dit wijsheid? Of betekent wijsheid veel haar...?'

The Nature Hair-paintings 1b (rechterhelft van tweeluik) | olieverf op polyester

Theo Steemers (theosteemers.nl)

'Wat is het verband tussen de NZ-lijn en een verbrand bos? Voor de aanleg van metro CS moesten 8000 houten funderingspalen worden verwijderd om het station ondergronds te kunnen maken. Deze fotocollage toont de associatie met bomen, omgekomen in de duinbrand in 2009. De collage staat symbool voor het vasthouden van het duinlandschap en het eeuwenoude krachtenspel tussen de slappe ondergrond en de gevoelige funderingen waarop immense gebouwen stutten.'

Vectoren #01 | fine art print

Peter H. Toxopeus (artox.nl)

'Ik fotografeer sinds 1957, ben autodidact. Mijn onderwerpen zijn onder andere: portret, landschap, steden, architectuur en structuren/abstractie. Verder fotografeer ik tentoonstellingen beeldende kunst in diverse musea in binnen- en buitenland.

Voor *Ogenschijnlijk* dacht ik direct aan de foto van deze papierrollen. Men zou daarbij kunnen denken aan het verjaardagsspel "Ik zie, ik zie wat jij niet ziet". Ziet u het?'

Neena Coldenhove Papier (Eerbeek) 2004 | fotografie

Tineke Tukker (tineketukker.nl)

'Mijn werk is een zoeken naar het laten verschijnen en doen verdwijnen – en dat balancerend op het randje van de herkenbaarheid. Dit wordt ook gevoeld door mijn ervaringen in de psychiatrie en door mijn huidige omgang met ouderen die veel

vergeten (zijn). Alledaagse voorstellingen worden door mij met een snelle grove toets met olieverf op doek gekleurd weergegeven.'

Martien Plaza | olieverf op doek

Angelique van Wesemael (wesemael.net)

'Ha, interessant expo-onderwerp. Toch merkte ik, toen me dat gevraagd werd, dat het helemaal niet zo gemakkelijk was om uit te leggen waarom ik juist aan deze tentoonstelling wilde meedoen. Of ja, misschien toch. Dat ogenschijnlijk...

Weet je, vaak is iets niet zomaar wat het lijkt, zo *Ogenschijnlijk*. En leg dat maar eens vast...'

Leafheartbutterflybird II (tweeluik) | linoleumsnede op papier

Ludo Winkelman (ludowinkelman.nl)

Het portret van de Cubaanse dichter Maria Elena Cruz Varela, dat te zien is in deze tentoonstelling, heeft als titel *Speechless*. In haar gedichten uitte Maria Helena kritiek op het regime en het schenden

van de mensenrechten waardoor haar verboden werd te schrijven en te publiceren. Een van haar gedichten vormde de basis voor een installatie in een eerdere expositie.

Speechless | olieverf, tanden en kiezen op doek

Anneke de Witte (annekedewitte.nl)

'Mijn beeld voor deze tentoonstelling lijkt een atypisch beeld binnen mijn werk. Toch is het – zoals mijn landschapsbeelden – de verbeelding van de ruimte, het leeg of vol zijn, het donker en het licht.

Geïnspireerd op de zang van de Tibetaanse monniken die zich leeg zingen met hun mantra's bovenop de Himalayas, mediterend op de top van de wereld, zich ruimte verschaffend in lijf en geest.'

Silent Sounds | keramiek

SCHILDERSVERDRIET 82

Ik loop in een oud straatje, de muur is aan één kant met balken gestut. Aan het einde blinkt water. In dit labyrint van straatjes en stegen zoek ik een rood bordje. Dat is lastig en ik heb er weinig vertrouwen in. Toch vind ik er een op een muur geplakt. De deur ernaast staat op een kier. Een uitgewoond huis, een pijl wijst langs de smalle trap naar boven. Drie etages en er is een lift die het doet. Boven is alles dicht. 'Niet betreden' staat op de deuren. Weer zo'n typisch nooit afgemaakt plan van hier, denk ik geërgerd en loop de trappen af, passeer een grijzig fotootje in een lijstje en enige treden lager nog een.

Plotseling treft me iets en ik blijf staan. Een oud kiekje uit 1950, 1960, met wat mensen erop, ik denk ergens in Spanje of Portugal, niks bijzonders. Maar er is iets mee gedaan, er is iets geheimzinnigs mee gebeurd waardoor er een magisch tintje aan de foto zit. Wat een bijzondere fotograaf moet dit zijn geweest. Ik loop de trap weer terug naar de eerste foto die ik passeerde. Ja, zie je wel, ook zo'n mooie – en ga ze nu allemaal naar beneden af tot aan de voordeur die op een kier staat. Allemaal kiekjes van gewone mensen die in alledaagse werkzaamheden even voor de foto hebben stilgestaan en toen een toverspreuk ondergingen in de DOKA van de fotograaf. Dit is dus zo'n expositie waar je aan voorbij kunt lopen zonder er erg in te hebben. Dit bedompt riekend trappenhuis ergens in een labyrint van straatjes is onderdeel van de Biënnale! Oplettende lezers begrijpen natuurlijk allang dat ik in het oude Venetië via de rode Biënnale-bordjes naar kunst zoek. Wat een verschil met de drukke en overdonderende kunstmanifestaties in de Arsenale en de Giardini.

Het is misschien een afwijking van me, maar ik ben erg gesteld op dit soort ontdekkingen. Vergeten kunst, en toch nog net op tijd boven water gehaald.

Op het affiche bij de buitendeur vind ik: **Philippe Shancti, fotograaf, namens Andorra...**

Michiel Hertroys

SOCIËTEITSBERICHTEN

Elke laatste vrijdag van de maand (uitgezonderd juli en augustus) van kwart over vijf tot half acht soos in de foyer van Kranenburgh. Elkaar weer ontmoeten en genieten van de meegebrachte hapjes en met altijd als middelpunt een kunstenaar die een presentatie van zijn/haar werk geeft.

Het programma voor de komende maanden:

- 29 november **Dorry van Haersolte** ...werk in brons, steen, hout - en ja, nog veel meer
- 27 december **literaire winteravond**

ACTIVITEITEN LEDEN

(voor vermelding in deze rubriek: stuur je info aan de redactie)

- **Gerda Schimmel** *8th Biennial World Textile Art*, Museo del Traje, Madrid, t/m 3 nov | *Salon des Beaux Arts*, Carrousel Du Louvre, Parijs, 12 t/m 15 dec | *Recall, Recollect, Reconstruct*, Kyoto International Community House, Kyoto (Jap), 20 dec – 5 jan
- **Susana Mulas Lastra** *100% Vrouw*, Grote Kerk Alkmaar, 24 – 27 okt
- **Anneke Helder** *Gleich ist nicht gleich*, Steyermühl Papiermachermuseum, Stötten (AUT), t/m 27 okt
- **Peter Bes** expositie galerie De Kapberg, Egmond aan den Hoef, t/m 3 nov
- **Carla Ellens** fototentoonstelling *Wonderland*, Kasteeltuin Assumburg, Heemskerk, t/m 28 okt
- **Rob Komen** *The Wrong Biennale*, online expo (thewrong.org), 1 nov – 1 mrt
- **Fennanda Eleveld, Suzanne Glerum** *Water*, galerie De Meerse, Hoofddorp, t/m 2 nov
- **Marjan de Gloppe** *Landschappen rond Egmond*, Museum van Egmond, Egmond aan Zee, t/m 3 nov
- **Ludo Winkelman** ontwerp toneelbeeld *Stimmung II*, Tivoli Vredenburg, Utrecht, 3 nov (Silbersee.com)
- **Ankie Postma, Anneke van der Mandele** groepsexpositie, galerie De Kapberg, Egmond aan den Hoef, 8 nov – 8 dec
- **Linda Mekkes** *Vrouwen in de Kunst III*, Koel 310, Alkmaar, 17 nov – 18 dec
- **Dorry van Haersolte** *Landschap*, World Art Delft, Delft, 24 nov t/m 5 jan
- **Ubaldo Sichi** *Vertedering*, Kunstwerk! in de stellingen, Noordwolde, t/m 1 dec
- **Olivier Julia** solo-expositie en boekpresentatie, Kunststichting HazArt, Soest, 1 tm 21 dec
- **Ursula Neubauer** *Salon*, Arti et Amicitiae, Amsterdam, 6 dec – 5 jan
- **Rob Komen, Jawek Kwakman** *Kijk*, De Boterhal, Hoorn, 8 dec t/m 5 jan
- **Ingeborg Oderwald** *Natuur Getekend*, Kasteel Groeneveld, Baarn, t/m 29 dec
- **Babette Treumann** *vijf x Treumann*, Judisches Museum Franken, Furth (D), tot 19 jan
- **Ludo Winkelman, Ursula Neubauer** *Of all Places*, Arti et Amicitiae, Amsterdam, 7 t/m 26 jan

In het kader van de landelijke grafiekmanifestatie *Grafiek 2019 – Alles Stroomt*:

- **Hans Kleinsman, Elsbeth Cochius, Angélique van Wesemael** Pulchri Studio, Den Haag, t/m 27 okt
- **Jadranka Njegovan** *Dat Bolwerck*, Zutphen, t/m 3 nov
- **Elsbeth Cochius, Gea Karhof** Galerie Bibliotheek Zelhem, t/m 10 nov
- **Elsbeth Cochius, José van Tubergen, Denise Holtkamp** Grafisch Atelier / Kunstuitleen, Alkmaar, t/m 10 nov
- **Piet Lont** *Hardenberg Art*, Hardenberg, t/m 23 nov
- **Gea Karhof, Leentje Linders, Rob Komen, Ankie Postma, Cees Smit, José van Tubergen** *De Boterhal*, Hoorn, 27 okt – 24 nov
- **Elsbeth Cochius** *Art Partner*, Velp (Grave), t/m 30 nov

KCB*NU
is de NieuwsUitgave van
KunstenCentrumBergen
en verschijnt 6x per jaar

KunstenCentrumBergen
Hoflaan 26, 1861 CR Bergen NH
E: info@kunstenaarscentrumbergen.nl
I: www.kunstenaarscentrumbergen.nl
Bank: NL98 INGB 0000 6435 00

Redactie: Margreeth Ulm,
Rinus van de Peppel
T: 072 5154 157
E-mail:
rinusvandepoppel@hetnet.nl

Tekening K. Cebee:
Karen Opstelten
Aforisme: Theo Olthuis
Vormgeving:
DieuwkeGroet.nl